

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/363/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614203381
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8614203381.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej E. H., nar. XX.XX.XXXX, Y. XX, XXX XX Z., št. občan SR, o zaplatenie XX,XX Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Svidník zo dňa 20.06.2015, č.k. 7C/129/2014-55 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka.

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a vedľajšiemu účastníkovi sa ich náhrada nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa pripustil vstup účastníka Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Námestie legionárov 5, Prešov do konania, ako vedľajšieho účastníka na strane žalovanej. Konanie zastavil. Žalobcovi vrátil súdny poplatok v sume 9,80 Eur. Napokon žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 59,14 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Proti tomuto rozhodnutiu, a to konkrétne proti výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozhodnutie zmeniť tak, aby vedľajšiemu účastníkovi náhrada trov priznaná nebola. Ako dôvod uviedol, že trovy konania vedľajšieho účastníka nemožno považovať za účelne vynaložené, a to preto, lebo úkony vedľajšieho účastníka neboli nevyhnutné pre účelné bránenie práva žalovanej. Združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť samé z podstaty svojej existencie schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, keďže jeho účelom je okrem iného kolektívna ochrana spotrebiteľov, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícií vedľajšieho účastníka.

Združenie na ochranu spotrebiteľa ako vedľajší účastník vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v rozsahu suspenzívneho (odkladného) účinku odvolania vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka (§ 206 ods. 3 O.s.p.) spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo,

vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam o neúčelnosti úkonov právnej služby, odvolací súd poznamenáva, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že účastník konania, ktorý v konaní, spravidla v spore, uspel, má, zásadne, právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva.

Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnému účastníkovi alebo účastníčkovi, ktorému to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

Súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom v spore, ako i skutočnosť, či nie sú splnené podmienky pre postup podľa § 150 O.s.p.; nie je rozhodujúce, či je tomu tak pri uplatnení práva alebo jeho bránení.

Je potrebné vziať na zreteľ, že účelnosť vynaložených nákladov je podmienkou ich priznania. Podmienkou je, že ide o výdavky potrebné na uplatňovanie, či bránenie práv účastníka konania. Súdu prináleží hodnotiť ako kritérium pre ich priznanie ich účelnosť, resp. nevyhnutnosť.

Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze.

Vedľajší účastník vstúpil do konania podľa § 93 ods. 2 O.s.p. s tým, že podľa § 93 ods. 4 O.s.p. má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, pričom koná iba sám za seba. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že vedľajší účastník namietal premlčanie. Inštitút námietky premlčania nestratil svoje opodstatnenie napriek zavedeniu povinnosti súdu prihliadať aj bez návrhu na oslabenie nároku.

Procesná aktivita vedľajšieho účastníka súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania....., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011).

Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, cit. „Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu

a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatočného protokolu).

Zákonodarca v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“.

Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie podporuje poskytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09). Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka a jeho práve na náhradu trov konania.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby sa vedľajší účastník nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom.

Vedľajší účastník ako osoba konajúca sama za seba bol z procesného hľadiska plne úspešný, a preto mu náhrada trov konania prináleží.

Vo svetle princípu vychádzajúceho z čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je plne opodstatnené priznať združeniu náhradu nákladov za úspešné presadenie spotrebiteľského práva.

Podľa čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie 1. Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

Niet dôvodu u právnických osôb zameraných na ochranu práv spotrebiteľov vylučovať ich z právnej ochrany, ktorej súčasťou je aj náhrada ich nákladov v občianskom súdnom konaní.

Majúc na zreteli uvedené odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku ako správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Odvolateľ bol v odvolacom konaní neúspešný a ostatným účastníkom konania žiadne trovy nevznikli, tomu preto zodpovedá i výrok o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.